

نگاهی به قوانین مطبوعاتی در دیگر کشورها

اشاره

تغییر یا اصلاح قانون مطبوعات سالهاست که از سوی سیاستمداران و روزنامه‌نگاران کشور با اهدافی مختلف و گاه متضاد مورد بحث و گفت‌وگو واقع شده است.

گذشته از هدف و دورنمایی که هریک از این دیدگاه‌ها برای اصلاح قانون ترسیم می‌کنند، لحاظ کردن تجربیات دیگران می‌تواند نگرش قانونگذاران، سیاستمداران و روزنامه‌نگاران را به مسایل مبتلا به مطبوعات، واقعی‌تر کند. آنچه در ادامه آمده گزیده‌ای است از قوانین مطبوعاتی در کشورهای ترکیه، سیرالئون، ازبکستان و ایتالیا که از بانک اطلاعاتی اداره کل مطبوعات خارجی معاونت امور مطبوعاتی و تبلیغاتی وزارت ارشاد استخراج و ترجمه شده است.

قانون مطبوعات ترکیه (۱۹۵۰)

بخش اول:

قوانین عمومی:

ماده ۱

مطبوعات آزاد هستند

تمامی مطبوعات منتشره تابع قوانین مطبوعات می‌باشند.

ماده ۲

این قوانین شامل تمامی کارهای انتشاراتی است که توسط وسایل و ابزار عادی چاپ و یا غیره، چاپ و تکثیر می‌شوند.

ماده ۳

روزنامه‌ها، نشریات آژانس‌های خبری و مجلاتی که مداوم منتشر می‌گردند و به‌طور کلی تمامی آثار منتشره تابع این قوانین می‌باشند.

تمامی آثاری که در مکان‌هایی که عموم بتوانند ببینند و یا وارد شوند، نصب یا پخش گردد یا به سمع مردم برسد و یا فروخته و یا حتی قصد فروش آنها در میان باشد جزو آثار نشر و طبع به حساب

می‌آیند.

برخی از اعمال سبب به وجود آمدن تخلفات می‌شوند به‌طور کلی با در نظر گرفتن برخی استثناءها، تخلفات مطبوعات با انتشار موجودیت می‌یابد.

بخش دوم:

نشریات دوره‌ای

ماده ۵ (۱۹۶۰/۱۱/۲۹)

رئیس هیأت تحریریه هر نشریه مشخص می‌باشد.

برای بخش‌های دیگر می‌توان مدیرمسئول مشخص کرد. در این صورت هر مدیر، مسئول بخش خود می‌باشد.

مدیرمسئول باید دارای خصوصیات ذیل باشد:

۱. تبعه ترکیه و دارای حداقل تحصیلات دبیرستان و یا مدرکی که رسماً معادل دیپلم باشد.
۲. ۲۱ سال تمام داشته باشد.
۳. مقیم ترکیه و دارای حضور دایم در کشور باشد.
۴. نباید کارمند دولت، افسر و یا جزو کادر ارتش باشد. (این ماده برای نشریات تخصصی و علمی مدنظر گرفته نمی‌شود).

اگر صاحب نشریه شرایط لازم عنوان شده جهت کسب مقام مدیریت مسؤل را نداشته باشد، صاحب نشریه مجبور است شخصی را به عنوان مدیرمسؤل تعیین کند.

ماده ۸

چاپ گاهنامه احتیاج به اجازه ندارد ولی باید اطلاعات ذیل در مورد نشریه مشخص گردد.

۱. اسم نشریه، موضوع نشریه، دوره انتشار، مرکز اداری آن؛

۲. طی اعلامنامه‌ای باید نام و نام‌خانوادگی صاحب نشریه، در صورت وجود مدیرمسؤل و نماینده قانونی، ملیت و محل اقامت آنها، مشخص گردد.

در صورت وجود شخصیت حقوقی، قرارداد امضاشده یا سند تأسیس و یا آیین‌نامه انجمن با مهر تأیید باید ضمیمه درخواست گردد.

باید امضای صاحب نشریه دوره‌ای، مدیر و یا مدیران مسؤل نیز در اعلامنامه‌ای موجود باشد.

ماده ۹ (۱۹۸۳/۱۱/۱۰)

اعلامنامه‌ای و ضمایم مربوط (تقاضای ثبت برای انتشار) در محلی که نشریه به چاپ می‌رسد باید به بالاترین مقام ذی‌ربط در منطقه - وابسته به وزارت کشور - داده شود. ارائه مدارک از طریق محضر رسمی نیز امکان‌پذیر است. مسؤل منطقه موظف است برگه رسیدی مبنی بر دریافت اعلامنامه ارائه دهد. اگر اعلامنامه توسط محضر رسمی ارائه شود ابلاغ دریافت، جایگزین برگه رسید می‌گردد.

اگر در اعلامنامه‌ها موارد و شرایط لازم ذکر شده در ماده ۸ به‌طور کامل یا قسمتی از آن گنجانده نشده باشد و یا اشخاصی که شرایط و خصوصیات و صلاحیت قانونی لازم را نداشته و به‌عنوان صاحب یا مدیرمسؤل معرفی گردیده باشند، اعلامنامه مذکور قانونی تلقی نمی‌گردد و موارد باید در عرض پنج روز به شخص

۵. محدودیت و یا ممنوعیتی برای فعالیت‌های اجتماعی نداشته باشد.

۶. (۱۹۸۳/۱۱/۱۰) به غیر از حبس طولانی مدت و جرایم عمدی، جزایی که محکومیت بیش از ۵ سال دارند مرتکب نشده باشند. این جرایم عبارتند از: تأمین منافع با تهدید یا پول، دزدی، تقلب، کلاهبرداری، استفاده نامطلوب از عقاید، شهادت و قسم دروغ، تهمت‌زدن، افترا، مسؤلین رسمی را اغفال نمودن، نشریه مستهجن و غیراخلاقی به چاپ رساندن، تحریک کردن به فحشا، تظاهر به ورشکستگی، بدهکاربودن، اختلاس کردن، ارتکاب به جرم، رشوه دادن، سوءاستفاده و مستهلک کردن وسایل.

■ باید میزان درآمدهای ثابت و موقت، تیراژ نشریه، نام و آدرس و ملیت و حق اشتراک نشریاتی که بیش از ۵۰ مشترک دارند در یک دفتر ثبت گردد.

■ مسؤولیت جرایمی که در نشریات دوره‌ای به لحاظ چاپ مطلبی انجام گرفته، علاوه بر این که برعهده نویسنده خبر یا عکاس و یا کاریکاتوریست آن است، برعهده مدیرمسؤل ذی‌ربط نیز می‌باشد.

■ اگر مطلب نوشته شده، عکس و یا کاریکاتور، بدون رضایت مدیرمسؤل ذی‌ربط به چاپ رسیده باشد، مسؤولیت آن با وی نیست.

علاوه بر آن متهم به قاچاقچیکاری و یا اتهاماتی که در ماده اول بند دو ذکر شده نباشد.

ماده ۶

مدیرمسؤل نمی‌تواند نماینده مجلس باشد.

ماده ۷ (۱۹۵۶/۶/۷)

صاحب‌نشریه دوره‌ای از بند یک ماده پنج مبنی بر ضرورت داشتن تحصیلات دبیرستانی مستثنی می‌باشد. ولی باید حائز شرایط دیگر این بند و بندهای دیگر باشد.

اگر صاحب نشریه، مدیرمسؤل و رئیس هیأت تحریریه نیز باشد باید تمامی شرایط ذکر شده در ماده ۵ را داشته باشد.

مسئول اعلام گردد.

اگر اعلام‌نامه‌ای برای چاپ نشریه داده نشده باشد، یا اعلام‌نامه داده شده به لحاظ موارد فوق مورد قبول واقع نگردیده باشد و نادرست بودن اظهارات موجود در آن مشخص گردد، مسئول منطقه می‌تواند از طریق دادستان کشور جهت توقف چاپ نشریه به دادگاه جزایی مراجعه و اقامه دعوا کند. دادگاه مربوطه نیز باید حداکثر در مدت ۴۸ ساعت رأی خود را نسبت به چاپ یا ممنوعیت چاپ نشریه اعلام کند.

ماده ۱۰

...اگر مدیرمسئول تعویض گردد باید حداکثر ظرف پنج روز سندی به امضای مدیرمسئول جدید به مرجع مربوطه تحویل داده شود. ظرف این مدت تمام مسئولیت‌های مدیرمسئول به‌عهده رئیس هیأت تحریریه است.

ماده ۱۱

در صورتی که صاحب نشریه اختیارات خود را به شخص دیگری واگذار نماید و یا فوت نماید باید ظرف یک ماه اعلام‌نامه جدیدی برای معرفی صاحب امتیاز جدید ارائه گردد.

[...]

بخش سوم:

حقوق صاحب نشریه دوره‌ای

ماده ۱۴

اگر ظرف یک‌سال پس از ثبت اعلام‌نامه، نشریه به چاپ نرسد و یا شروع به چاپ کرده ولی پس از مدتی یک وقفه پنج ساله داشته باشد، اعلام‌نامه از اعتبار ساقط خواهد شد و مشمول حقوق قانونی نخواهد شد.

ماده ۱۵

گزارش‌ها، اخبار و تصاویری که توسط نشریات دیگر آماده گردیده است، بدون اجازه از صاحب نشریه فوق تا ۲۴ ساعت

پس از انتشار از سوی نشریات دیگر قابل چاپ نیست و جهت چاپ باید از صاحب نشریه اجازه لازم گرفته شود.

بخش چهارم:

مسئولیت در مطبوعات

ماده ۱۶ (۱۹۸۳/۱۱/۱۰)

مسئولیت جرایمی که از طریق مطبوعات صورت گرفته است:

۱. مسئولیت جرایمی که در نشریات دوره‌ای به لحاظ چاپ مطلبی انجام گرفته، علاوه بر این‌که برعهده نویسنده خبر یا عکاس و یا کاریکاتورست آن است، برعهده مدیرمسئول ذی‌ربط نیز می‌باشد

مدیرمسئول نتواند تا زمان تعیین شده توسط دادگاه و یا تا زمان جلسه اول دادگاه، نویسنده مطلب، آورنده خبر، عکاس یا کاریکاتورست را مشخص نماید، براساس تبصره یک، مسئولیت به‌عهده مدیرمسئول است و وی در حکم نویسنده مطالب، آورنده و تهیه‌کننده مطلب، عکاس و یا کاریکاتورست، محسوب می‌شود.

۳. اگر مطلب نوشته شده، عکس و یا کاریکاتور، بدون رضایت مدیرمسئول ذی‌ربط به چاپ رسیده باشد، مسئولیت آن با وی نیست. بلکه در این حال، مسئولیت مستقیم بر دوش کسی است که

■ در صورتی که دادستان، بازجویی اولیه را در جرایم مطبوعاتی لازم تشخیص دهد، حداکثر در عرض یک هفته باید شرایط و امکانات لازم جهت این بازجویی فراهم گردد.

■ اگر اقامه دعوی جزایی علیه یکی از کسانی که به‌طور مشترک جرم مطبوعاتی را مرتکب شده‌اند صورت گرفته باشد رسیدگی به این شکایت و بازجویی‌های متعلق به آن به صورت جداگانه و جدای از دیگر متخلفین صورت می‌گیرد.

■ در صورتی که پاسخ و یا مطلب اصلاحی در زمان تعیین شده به چاپ نرسد، پس از پایان مهلت قانونی می‌توان به دادگاه جزایی شکایت کرد.

مطلب، عکس و یا کاریکاتور را به چاپ رسانده است.

۴. در مورد نشریاتی که اعلام‌نامه شناسایی آنها به عنوان نشریه صادر نشده باشد؛ مسئولیت اجرایی آن به‌عهده نویسنده اثر، مترجم و یا رسام است ولی اگر برای ناشرین، جزای حبس در نظر گرفته شود این جزا می‌تواند به پرداخت جریمه نقدی تغییر یابد. حد جزای نقدی نیز

براساس اصل ۶۴۷ قانون اجرایی مجازات‌ها، ماده ۴ تبصره یک تعیین می‌گردد. برای مدیران انتشاراتی که مورد سؤال قرار می‌گیرند، مجازاتی مبنی بر تحت‌نظر قرار گرفتن از سوی مسؤولان

ولی مجازات‌هایی که به شکل حبس برای مدیرمسئول در نظر گرفته شده می‌تواند به جزای نقدی مبدل گردد. حد جزای نقدی براساس اصل ۶۴۷ قانون جزایی ماده ۴ تبصره یک تعیین می‌گردد. در این مورد مجازاتی مبنی بر تحت‌نظر بودن از نظر امنیتی برای مدیرمسئول صادر نمی‌گردد.

۲. مدیرمسئول، اجباری برای افشای نام حقیقی کسانی که در نشریه به عنوان نام‌های مستعار، بی‌امضا و یا حق امضا محفوظ، نوشته و به چاپ می‌رسانند یا تصویر و کاریکاتور می‌کشند، ندارد. اگر نویسنده مطلب مشخص نبوده و یا

۲۰ روز همراه با مدارک می‌توان به دادگاه جزایی شکایت کرد.
قاضی دادگاه جزایی در عرض دو روز باید بررسی‌های لازم را در جهت چاپ مطلب و اینکه جرمی را سبب گردیده یا نه، میزان وابستگی مطبوعاتی آن، دارا بودن شرایطی که قانون معین کرده و اینکه آیا پاسخ در مهلت قانونی ۲ ماهه به مرکز نشریه فرستاده شده است یا نه، انجام دهد و رأی خود را مبنی بر لزوم چاپ یا عدم چاپ پاسخ یا مطلب اصلاحی صادر نماید. حکم صادره در مورد متخلفین به اجرا گذاشته خواهد شد.
اشخاصی که حکم مذکور برای آنان

شود، افکار و عقاید وی را تحریف کرده به صورت آشکار و یا پنهان در یک نشریه دوره‌ای به چاپ برسانند، شخص مذکور می‌تواند از تاریخ نشر مطلب حداکثر تا ۲ ماه پاسخ و یا مطلب اصلاح شده را با امضای خود برای مدیران مسئول نشریه بفرستد.
مدیرمسئول بعد از اینکه پاسخ و یا مطلب اصلاح شده را دریافت کرد بررسی لازم را از آن تاریخ به مدت سه روز باید انجام داده و اگر تصمیم گرفت که مطلب را به چاپ برساند باید قبل از پایان این ۳ روز در اولین شماره اصل مطلب فرستاده شده را بدون کوچکترین دخل و تصرف به

امنیتی صادر نمی‌شود.
در مورد مطبوعاتی که در محدوده نشریات دوره‌ای نیستند و یا صاحب آن مشخص نیست اما منتشر گردیده‌اند، مسئولیت و مجازات عنوان شده در بند فوق به عهده منتشرکنندگان آن می‌باشد.
اگر اثری بدون اجازه نویسنده، مترجم یا رسام چاپ شده باشد، مسئولیت تنها متوجه ناشر می‌باشد.
اگر هویت اشخاصی که در بالا ذکر شده مشخص نبود و نتوان در دادگاه‌های ترکیه علیه وی اقامه دعوا کرد در این صورت مسئولیت به عهده ناشر خواهد بود. در صورت مشخص نبودن هویت ناشر، مسئولیت به عهده فروشنده و پخش‌کننده اثر می‌باشد.

■ در ترکیه مدیرمسئول، اجباری برای افشای نام حقیقی کسانی که در نشریه به عنوان نام‌های مستعار، بی‌امضا و یا حق امضا محفوظ، نوشته و به چاپ می‌رسانند یا تصویر و کاریکاتور می‌کشند، ندارد.

■ اگر جرم مطبوعات در ترکیه سنگین باشد، در دادگاه‌های جنایی و در غیراین صورت در دادگاه‌های جزایی مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

■ اگر از طریق مطبوعات ترکیه، اعمالی صورت گیرد که ضرر و زیان معنوی و مادی به همراه داشته باشد، صاحبان نشریات دوره‌ای ضامن پرداخت ضرر و زیان می‌باشند.

صادر گردیده است می‌توانند در عرض چهار روز نسبت به حکم با ارائه مدارک در دادگاه حقوقی اعتراض کنند و این دادگاه نیز در عرض ۲ روز با بررسی و با توجه به تبصره ۱ نظر خود را نسبت به اعتراض عنوان خواهد کرد.

۴. در صورتی که حکم در مورد پاسخ و یا مطلب اصلاحی صادر گردد، رأی نهایی دادگاه حداکثر طی سه روز جهت نشریات روزانه و در اولین شماره برای نشریات دیگر، باید به چاپ برسد.

۵. پاسخ یا مطلب اصلاحی باید در همان صفحه‌ای به چاپ برسد که مطلب اولیه به چاپ رسیده و یا صفحه هم پایه

چاپ برساند.

۲. در رابطه با پاسخ و مطلب اصلاحی، مهلت تعیین شده برای شخصی که مطلب را به چاپ خواهد رساند نباید از دو برابر مهلت اولیه بیشتر شود. در مورد مطالبی که در ۲۰ سطر به چاپ رسیده جواب آن می‌تواند ۳۰ سطر باشد. اگر مطلب اولیه در بیش از یک بخش به چاپ رسیده باشد، پاسخ و مطلب اصلاحی نیز در همان محل انتشار مطلب اولیه و در تمامی شماره‌ها باید به چاپ برسد.

۳. در صورتی که پاسخ و یا مطلب اصلاحی در زمان تعیین شده به چاپ نرسد، پس از پایان مهلت قانونی تا مدت

ماده ۱۷ (۱۹۶۰/۱۱/۲۹)

اگر از طریق مطبوعات، اعمالی صورت گیرد که ضرر و زیان معنوی و مادی به همراه داشته باشد، براساس وظایف مشخص شده در ماده ۱۶ و همچنین براساس قانون کلی مربوط به بدهکاران، صاحبان نشریات دوره‌ای و درآثاری که جزء این نشریات نیستند ناشرین آن، ضامن پرداخت ضرر و زیان می‌باشند.

ماده ۱۸

براساس قوانین مطبوعات کسانی که مجازات [نقدی] می‌گردند باید کل مخارج حکم صادر شده و یا بخشی از آن از طریق درآمد آن نشریه و یا اگر نشریه مذکور به چاپ نرسد از محل درآمد نشریه دیگر وابسته به شخص محکوم که در حال چاپ است، پرداخت نمایند.

بخش پنجم

حق پاسخگویی و تکذیب

ماده ۱۹ (۱۹۸۸/۵/۱۱)

۱. در صورتی که مطلبی حیثیت و شرف و آبروی شخصی را لکه‌دار کند و یا مطالب خلاف واقعیت به او نسبت داده

آن با همان شرایط به چاپ برسد یعنی در همان ستون با نگارش مناسب که با قواعد نگارش مغایرت نداشته و آسان باشد، با همان حروف و طرز صفحه‌بندی به چاپ برسد و در نهایت اگر برای مطلب اولیه تیترو عکس خاصی در نظر گرفته شده بود، برای مطلب جدید نیز به همان نسبت از عکس و تیترو استفاده گردد.

بخش ششم:

احکام مجازات

ماده ۲۰ (۱۹۸۳/۱۱/۱۰)

به مواردی که در تبصره یک و دو ماده چهار به آنها اشاره نشده، جریمه نقدی از پنج‌هزار تا ده هزار لیر تعلق می‌گیرد.

در این موارد اگر فعالیت‌های انجام شده خلاف واقعیت باشند، مجازات‌های سنگین‌تری تعیین می‌گردد. به طوری که اگر جرم خیلی خاصی صورت نگرفته باشد، مجرمین به سه تا شش ماه حبس و پرداخت جریمه نقدی ده‌هزار تا بیست‌وپنج هزار لیر محکوم می‌گردند.

ماده ۲۱- (۱۹۸۳/۱۱/۱۰)

اگر عملی خلاف موارد تبصره یک ماده نه و ماده یازده صورت گرفته باشد متخلفین به دو تا شش ماه حبس و پرداخت جریمه نقدی ده تا سی هزار لیر محکوم می‌گردند.

براساس تبصره آخر این ماده نشریاتی که چاپ آنها ممنوع گردیده اما بدون دادن اعلام‌نامه به چاپ خود ادامه دهند، به چهار ماه تا یک سال و پرداخت جریمه نقدی بیست تا شصت هزار لیر محکوم می‌گردند.

ماده ۲۲ (۱۹۸۳/۱۱/۱۰)

اگر شخصی اعلام‌نامه دروغین منتشر کند و اگر این عمل جرم دیگر را نیز به همراه داشته باشد به غیر از مجازات آن جرم، شخص به سه تا شش ماه حبس و پرداخت جریمه نقدی بیست تا پنجاه هزار لیر محکوم می‌گردد.

[...]

ماده ۲۹ (۱۹۸۸/۵/۱۱)

اگر پاسخ و مطلب اصلاحی براساس شرایط عنوان شده در ماده ۱۹ به چاپ نرسیده باشد، مسؤول مربوطه به پرداخت جریمه نقدی سه تا پنج میلیون لیر محکوم می‌گردد.

اگر از چاپ پاسخ و یا مطلب اصلاحی براساس تبصره سه ماده ۱۹ و با وجود رأی قاضی خودداری گردد، شخص مسؤول به پرداخت جریمه نقدی ده تا بیست میلیون لیر محکوم می‌گردد. و اگر پاسخ چاپ شود اما اصول و شرایط لازم رعایت نشده باشد، به پنج تا ده میلیون لیر جریمه نقدی محکوم می‌گردد.

اگر براساس چهارمین تبصره بند ۴ و ۵ ماده ۱۹ مجبور به چاپ پاسخ و مطلب اصلاحی باشند در ازای هر روز تأخیر در چاپ، شخص مسؤول در نشریات روزانه به ۲۰۰ هزار لیر و در نشریات دیگر به دو میلیون و پانصد هزار لیر جریمه نقدی محکوم می‌گردد.

ماده ۳۰ (۱۹۶۰/۱۱/۲۹)

چاپ شکایت‌ها و ادعاینامه‌ها و هر نوع مطلب و سند قبل از آنکه در دادگاه علنی مطرح و در اولین دادگاه حکم عدم تعقیب و عدم مجازات گرفته و رأی نهایی صادر نگردیده باشد، ممنوع می‌باشد.

تا زمان شروع اجرای حکم و صدور رأی نهایی دادگاه، چاپ رأی دادگاه و نظر قاضی و امور مربوطه، مطلقاً ممنوع می‌باشد.

کسانی که برخلاف این تبصره‌ها عمل کنند به یک تا شش ماه حبس و هزار تا ده هزار لیر جریمه نقدی محکوم می‌گردند. [...]

ماده ۳۳ (۱۹۸۸/۵/۱۱)

چاپ اخبار ذیل ممنوع می‌باشد:
الف: خبر روابط نامشروع کسانی که بر طبق قانون، حق ازدواج با یکدیگر را ندارند.

ب: افشای نام کسانی که براساس ماده‌های ۴۱۴، ۴۱۵، ۴۱۶، ۴۲۱، ۴۲۳، ۴۲۹،

۴۳۰، ۴۳۵، ۴۳۶، ۴۴۰، ۴۴۱، ۴۴۲ قانون جزایی، مجرم شناخته شده‌اند همچنین چاپ تصاویر آنها ممنوع می‌باشد.
ج: افشای نام و چاپ عکس مجرمینی که ۱۸ سال تمام ندارند.

کسانی که این قانون را رعایت نکنند به حبس حداکثر تا ۳ ماه و به پرداخت جریمه نقدی ۱۰ الی ۳۰ میلیون لیر محکوم می‌گردند.

ماده ۳۴ (۱۹۶۰/۱۱/۲۹)

در نشریات سیاسی، اقتصادی و تجاری باید میزان درآمد‌های ثابت و موقت، تیراژ نشریه، نام و آدرس و ملیت و حق اشتراک نشریاتی که بیش از ۵۰

■ در ترکیه مدیرمسئول نباید

نماینده مجلس، کارمند دولت،

افسر و یا جزو کادر ارتش باشد.

■ اگر ظرف یکسال پس از ثبت

اعلام‌نامه، نشریه به چاپ نرسد و

یا شروع به چاپ کرده ولی پس

از مدتی یک وقفه پنج ساله داشته

باشد، اعلام‌نامه از اعتبار ساقط

خواهد شد.

مشترک دارند و قرارداد رسمی محضری در یک دفتر ثبت گردد.

اگر چنین سندی تنظیم نگردد و یا دفتر مذکور دارای نواقص و اشتباهاتی باشد و یا حتی زمانی که دادستانی دفتر را مطالبه می‌کند مواردی که باید در آن گنجانده شود

پنهان گردد، صاحب این نشریه و یا نماینده آن به یک تا شش ماه حبس و پرداخت جریمه نقدی هزار تا ده هزار لیر محکوم می‌گردد.

نشریات علمی، ادبی، فنی و علوم نو، اگر در طول انتشار مطالب سیاسی، تجاری یا اقتصادی به چاپ برسانند، تبصره‌های یک و دو ماده ۳۴ شامل آنها نیز می‌گردد.

بخش هفتم:

جرایم مطبوعاتی و مدت اقامه دعوا
ماده ۳۵

در مورد جرایمی که براساس این قانون و یا از طریق مطبوعات صورت گرفته باشد و اقامه دعوا علیه مطالب آن تا مدت شش ماه (برای نشریات روزانه) و یکسال (برای نشریات دیگر) آغاز نشده باشد، شکایت مورد رسیدگی قرار نخواهد گرفت. این مهلت از زمان ارائه نشریه یا

■ روزنامه‌ای که مجوز آن از سوی انجمن صادر شده است، باید در اداره ثبت عمومی، ثبت شود.

■ هیچ فردی نباید در سیرالئون به انتشار روزنامه مبادرت ورزد، مگر این که روزنامه مجوز داشته باشد و تحت این قانون به ثبت رسیده باشد.

■ هزینه رسیدگی به فرم درخواست صدور مجوز ۲۵۰۰۰ لئون (۲۵ دلار آمریکا) است و قابل استرداد نیست.

■ انجمن در شرایطی می‌تواند درخواست صدور مجوز را رد کند که هریک از مقررات این قانون زیرپا گذاشته شود، یا فرم درخواست دارای جزییات نادرست باشد.

آثار منتشره دیگر به دادستانی، شروع می‌شود. چنانچه براساس تبصره ۳ ماده ۱۶ اقامه دعوا علیه مدیرمسئول صورت گرفته باشد و اثبات گردد که بدون نظرخواهی از وی عکس و خبر و کاریکاتوری چاپ گردیده است، از زمان برائت مدیرمسئول محاسبه می‌گردد.

براساس بند دوم، تبصره یک ماده ۱۶، اگر مدیرمسئول هویت شخصی که خبر، عکس یا کاریکاتور را به چاپ رسانده اعلام نماید، مدت اقامه دعوا علیه این

اشخاص از زمان احراز هویت محاسبه می‌گردد.

جرایمی که برای تشکیل دادگاه عمومی احتیاج به اجازه دارند، زمان مراجعه برای گرفتن این اجازه و مدت زمانی که طی می‌گردد، تا رأی اجازه تشکیل دادگاه صادر گردد، جزء مهلت قانونی اقامه دعوا محاسبه نمی‌شود. اما این مدت نیز نباید بیش از ۲ ماه به طول انجامد.

در مورد جرایم مطبوعاتی و شکایت‌هایی که تحت تعقیب قانونی قرار می‌گیرند مدت عنوان شده در بند یک از زمان ارتکاب جرم شروع می‌شود، به شرط اینکه از لحاظ قوانین جزایی زمان لازم از حد معمول نگذشته باشد.

بخش هشتم:

اصول جزایی در اقامه دعوای مطبوعاتی

ماده ۳۶ (۲۹۵۰-۱۱/۱۰-۱۹۸۳)

جرایمی که در این قانون عنوان گردیده است و یا از طریق مطبوعات صورت گرفته باشد اگر سنگین باشند، در دادگاه‌های جنایی و در غیر این صورت در دادگاه‌های جزایی مورد رسیدگی قرار می‌گیرند.

در قوانین خاص، احکام صادر شده مخفی می‌باشد.

ماده ۳۷

در صورتی که دادستان بازجویی اولیه را لازم تشخیص دهد، به غیر از موارد خیلی ضروری، حداکثر در عرض یک هفته باید شرایط و امکانات لازم جهت این بازجویی فراهم گردد. در مورد جرایمی که بازجویی اولیه را نیاز دارند باید قبل از همکاری در اولین فرصت این بازجویی صورت گیرد و امور دیگر به بعد از آن موکول شود.

ماده ۳۸

اگر اقامه دعوای جزایی علیه یکی از

کسانی که به‌طور مشترک جرم مطبوعاتی را مرتکب شده‌اند صورت گرفته باشد یا اجازه و حکم بررسی حضوری قبلاً آماده شده باشد، رسیدگی به این شکایت و بازجویی‌های متعلق به آن به صورت جداگانه و جدای از دیگر متخلفین صورت می‌گیرد.

ماده ۳۹ (۱۹۵۶/۶/۷)

جرایمی که طبق قانون مطبوعات و یا از طریق مطبوعات صورت گرفته باشد، جزء جرایمی است که باید سریعاً رسیدگی به آنها آغاز گردد. حتی در تعطیلات سالیانه دادگاه‌ها نیز اقامه دعوای می‌تواند انجام پذیرد.

دادگاه با توجه به مدت زمان لازم جهت اطلاع به خواننده، تاریخ تشکیل جلسه اول را در اسرع وقت تعیین خواهد کرد.

کیفرخواست، دفاعیات و دلایل یک‌جا بیان و ارائه می‌گردد.

جلسات باید در اسرع وقت کار خود را آغاز کنند و کار را به تعویق نیندازد.

ماده ۴۰

در دادگاه‌های عالی دعوای مربوط به جرایمی که در قانون مطبوعات عنوان گردیده و یا از طریق مطبوعات صورت گرفته است، باید قبل از هر پرونده دیگر مورد رسیدگی قرار گیرد. □

پیش‌نویس قانون مطبوعات سیرالئون (۱۹۹۷)

یادداشت اهداف و دلایل

۱. هدف این لایحه تشکیل یک انجمن مطبوعاتی است که وظیفه اصلی آن نظارت بر صنعت روزنامه‌نگاری است.
۲. این لایحه از ۵ بخش تشکیل شده است. در بخش اول یک عبارت تعریفی ارائه شده است و بخش دوم، انجمن مطبوعات را با ۹ عضو تأسیس می‌کند که سه نفر از آنها نماینده سازمان

روزنامه‌نگاران سیرالئون هستند و بقیه، هر یک نماینده یکی از بخش‌های ذیل است:

۱. وزارت اطلاعات؛
۲. انجمن حقوق‌دانان سیرالئون؛
۳. کنگره کار سیرالئون؛
۴. دانشکده رسانه‌های عمومی، کالج

«فورابی»

۵. وزارت امور زنان؛

۶. اتاق بازرگانی، صنعت و کشاورزی
اعضای انجمن، خود رئیس انجمن را
انتخاب می‌کنند.

۳. انجمن باید یک منشی اجرایی
داشته باشد که یک روزنامه‌نگار با تجربه
است و می‌تواند امور انجمن را به‌طور
تمام وقت اداره کند. بودجه انجمن با
استفاده از «صندوق کل» تأمین می‌شود.

■ وظیفه انجمن مطبوعاتی

**سیرالئون صدور مجوز به
روزنامه‌ها، رسیدگی به شکایات
علیه روزنامه‌ها و ارتقای حرفه
روزنامه‌نگاری است.**

**انجمن در انجام وظایف خود
نباید تحت تأثیر یا کنترل عقاید
هیچ فرد یا مقامی قرار گیرد.**

وظایف انجمن اساساً صدور مجوز به
روزنامه‌ها، رسیدگی به شکایات علیه
روزنامه و ارتقای حرفه روزنامه‌نگاری
است. انجمن در انجام وظایف خود نباید
تحت تأثیر یا کنترل عقاید هیچ فرد یا
مقامی قرار گیرد.

۴. در بخش ۲ آمده است که
روزنامه‌های که مجوز آن از سوی انجمن
صادر شده است، باید در اداره ثبت
عمومی، ثبت شود. در بخش ۴ قید شده
است که یک فرم اعاده سالانه درباره
موقعیت روزنامه‌های ثبت شده باید به
انجمن ارسال شود که در غیراین صورت
مجوز روزنامه و یا ثبت آن ممکن است
معلق یا لغو شود. در عبارت ۱۸ آمده
است که ناشران روزنامه‌ها باید یک نسخه

از روزنامه خود را به وزارتخانه‌ای که با
اطلاعات سروکار دارد، تحویل دهند.

عبدالرحمان تورلو بنگورا

وزیر اطلاعات و نشر

فری‌تاون، سیرالئون، مارس ۱۹۹۷ (۱۳۷۶)

۱. اوایل ماه آوریل ۱۹۹۷ (اواسط

فروردین ۱۳۷۶) پیش‌نویس قانون
مطبوعات سیرالئون، به صورت یک
لایحه تحت عنوان «قانون مطبوعات،
۱۹۹۷ (۱۳۷۶) از سوی دولت «الحاجی
احمد تیجان کابا»، تقدیم مجلس سیرالئون
شده بود و قرار بود در آینده‌ای نزدیک در
مجلس مورد بحث و بررسی قرار گیرد
ولی پیش از تصویب این قانون، احمد
تیجان کابا، در تاریخ ۲۵ مه ۱۹۹۷
(۷۶/۳/۴) توسط کودتاچیان به سرکردگی
سرگرد جانی پاول کروما، از ریاست
جمهوری برکنار گردید.

۲. لئون، واحد پول کشور سیرالئون
است و حدود یک‌هزار لئون معادل یک
دلار امریکاست.

بخش دوم تشکیل انجمن مطبوعات

۱-۲. بدین وسیله یک هیأت که
«انجمن مطبوعات سیرالئون» نامیده
می‌شود، تأسیس می‌شود.

۲. این انجمن از یک کلیات مشترک
تشکیل شده که دایمی خواهد بود و قادر
به کسب، نگهداری و اداره هر ملک، چه
منقول و چه غیرمنقول، است و حق
ادعای خسارت مالی و پاس‌خگویی به
ادعاهای خسارت مالی علیه خود را دارد و
براساس این قانون می‌تواند تمامی اعمالی
را انجام دهد که یک هیأت مشترک با
حمایت از قانون، می‌تواند انجام دهد.

۳. این انجمن از ۹ عضو زیر تشکیل
خواهد شد:

الف. سه نفر که از سوی انجمن
روزنامه‌نگاران سیرالئون منصوب
می‌شوند؛

ب) یک نفر که از سوی هر یک از
ارگان‌های زیر منصوب می‌شود؛

۱. وزارتخانه‌ای که با اطلاعات
سروکار دارد؛

۲. انجمن حقوق‌دانان سیرالئون؛

۳. کنگره کار سیرالئون؛

۴. دانشکده رسانه‌های عمومی، کالج
«فورابی»؛

۵. وزارت امور زنان؛

۶. اتاق بازرگانی، صنعت و کشاورزی.

فردی که به عنوان رئیس انتخاب شده
است:

الف. باید سه سال در این مقام باقی
بماند و برای انتخاب مجدد واجد شرایط
باشد؛

■ شرایط سردبیری روزنامه

عبارتست از مدرک تحصیلی

**دانشگاهی معتبر، ده سال تجربه
روزنامه‌نگاری و پنج سال تجربه
به عنوان یک مقام ارشد در یک
روزنامه.**

انجمن قبل از رد هر فرم

**درخواست مجوز باید متقاضی را
به‌طور کتبی مطلع ساخته، دلایل
خود را ذکر کرده و برای متقاضی
فرصت ارائه توضیح قائل شود.**

ب. می‌تواند با نوشتن یک استعفای
کتبی به انجمن از این مقام کناره‌گیری کند؛
ج. ممکن است از سوی انجمن به
دلیل عدم توانایی در اجرای وظایف
انجمن یا عدم صلاحیت اخلاقی، اخراج
شود.

**بخش سوم صدور مجوز و ثبت
روزنامه‌ها**

۵. براساس این قانون، هیچ فردی نباید
در سیرالئون به انتشار روزنامه مبادرت
ورزد، مگر این که مجوز داشته باشد و
تحت این قانون به ثبت رسیده باشد.

۶-۱. فرم مجوز یک روزنامه باید به وسیله صاحب امتیاز به شکلی که توصیه شده است، پر شود.

۲. فرم مجوز، با مشخصات قیدشده در بخش فرعی (۱) باید به انجمن تحویل داده شود و نام روزنامه و آدرس تجاری صاحب امتیاز روزنامه باید در آن قید شود. این فرم باید به همراه؛ الف. یک اظهاریه کتبی که از سوی کمیسیون مالیات بردآمد صادر شده است و تأیید می‌کند که صاحب امتیاز تمام تعهدات قانونی خود مطابق قانون مالیات بردآمد را انجام داده است؛ ب. هزینه رسیدگی به فرم درخواست که ۲۵۰۰۰ لئون (۲۵ دلار آمریکا) است و قابل استرداد نیست، ارسال شود.

■ رسانه‌های جمعی در ازبکستان، دارای حق تحقیق و تفحص جهت کسب اطلاعات و اخبار و انتشار آن می‌باشند و مسئولیت درستی و صحت اخبار و اطلاعات منتشره نیز به عهده گردانندگان رسانه موردنظر خواهد بود.

۳. صاحب امتیاز یک روزنامه نباید نام روزنامه‌ای را که در جریان است یا نامی که بسیار شبیه نام روزنامه‌ای دیگر است و احتمال دارد مردم را گمراه کند، در فرم درخواست مجوز خود قید کند.

۷-۱. تمام روزنامه‌ها باید یک سردبیر و چند کارمند حقوق‌بگیر داشته باشند تا کارشان با مدیریت صحیح و به نحو شایسته انجام شود.

۲. یک فرد صلاحیت‌سردبیری یک روزنامه را ندارد، مگر آن که دارای الف. مدرک تحصیلی از یک دانشگاه معتبر که انجمن پس از شور با وزیر آموزش تعیین می‌کند و ده سال تجربه روزنامه‌نگاری و همچنین پنج سال

تجربه در یک مقام ارشد در یک روزنامه یا یک سازمان معتبر باشد.

ب. یک گواهینامه یا دیپلم پیشرفته در روزنامه‌نگاری از مؤسسه‌ای که صلاحیت آن از سوی شورا تأیید شود و حداقل ده سال تجربه در روزنامه‌نگاری، از جمله پنج سال تجربه در یک مقام ارشد در یک روزنامه یا سازمان معتبر باشد.

ج. حداقل پانزده سال تجربه در روزنامه‌نگاری باشد که پنج سال از آن را در مقام نویسنده ارشد و پنج سال در مقام سردبیر روزنامه‌ای معتبر باشد.

۸. (۱) در هنگام دریافت فرم درخواست مجوز یک روزنامه، انجمن اگر متقاعد شده باشد که:

الف. جزئیات مطالبی که در فرم درخواست قید شده است، صحیح و کافی است.

ب. هزینه رسیدگی و تمام مدارک مربوط دیگر همراه فرم ارسال شده است،

ج. مقررات این قانون در رابطه با مجوز اجرا شده است.

به درخواست پاسخ مثبت داده و صاحب امتیاز را به‌طور کتبی از تصمیم خود آگاه می‌سازد.

۲. اگر انجمن به درخواست پاسخ مثبت دهد، یک نسخه از تصمیم خود را برای ثبت نام صاحب امتیاز در کتابی که نامش «ثبت صاحبان امتیاز روزنامه» خواهد بود، به رئیس اداره ثبت عمومی ارسال می‌دارد.

۳. صاحب امتیاز پس از دریافت نظر انجمن در مورد مجوز، حق دارد پس از پرداخت هزینه تعیین شده از رئیس اداره ثبت عمومی یک گواهینامه ثبت دریافت کند.

درخواست مجوز

۹-۱. انجمن می‌تواند درخواست مجوز را رد کند:

الف. اگر فرم درخواست

۱. هریک از مقررات این قانون را زیر پا بگذارد؛

۲. دارای جزئیات نادرست باشد و یا براساس هریک از دلایلی که در پاراگراف (الف) بخش فرعی (۲) بخش

۲۵ اساسنامه قید شده است، قابل رسیدگی نباشد.

۲. انجمن قبل از رد هر فرم درخواست برای مجوز یک روزنامه باید الف. به‌طور کتبی متقاضی را از تصمیم خود مبنی بر رد تقاضای وی مطلع ساخته و دلایل خود را در این خصوص ذکر کند،

ب. برای متقاضی یا هر عامل قانونی دیگر که از جانب وی وکالت دارد فرصت ارائه توضیح را بدهد.

۳. اگر پس از یک جلسه توضیح، براساس بخش فرعی (۲)، انجمن تصمیم بگیرد درخواست را رد کند، باید به‌طور کتبی متقاضی را از تصمیم خود مطلع سازد.

۴. اگر متقاضی از تصمیم انجمن ناراضی باشد می‌تواند ظرف ۳۰ روز از هنگام اطلاع از تصمیم، براساس بخش فرعی (۳)، به دادگاه عالی مراجعه کند.

لغو مجوز

۱۹. انجمن می‌تواند مجوز یک روزنامه را معلق یا لغو سازد:

الف. اگر تعداد تخلفات روزنامه از مقررات قیدشده در بخش‌های ۱۱، ۱۴، ۱۷ و ۱۸ بیش از دو مورد باشد،

ب. یکی از مواردی که در پاراگراف الف بخش فرعی بخش ۲۵ اساسنامه ذکر شده، رخ داده باشد.

۲۰. انجمن می‌تواند از راه قانونی، مقررات زیر را وضع کند:

الف. مقررات مربوط به شرایطی که یک صاحب امتیاز باید قبل از آغاز شرکتش آنها را رعایت کند،

ب. مقررات لازم برای توصیه هر چیزی که در این قانون الزامی است.

ج. یا به‌طور کلی هر قانون کلی که مقررات این قانون را مؤثرتر سازد.

۲۱. (۱). قانون روزنامه بدین وسیله لغو می‌شود.

۲. با توجه به لغو قانون که در بخش فرعی (۱) ذکر شده است، هر مقرراتی که براساس قانون روزنامه وضع شده است و درست قبل از آغاز این قانون به اجرا درآید، باید ادامه یابد و فرض شود که تحت این قانون، وضع شده است. □

ماده: ۱

رسانه‌های جمعی از نظر این قانون شامل کلیه موارد زیر می‌شود:
روزنامه‌ها، مجلات، خبرنامه‌ها، خبرگزاری‌ها، شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی، فیلم‌های سینمایی مستند، شبکه‌های اطلاع‌رسانی الکترونیکی و کلیه نشریات ادواری که تحت عنوان ثابتی به چاپ می‌رسد.

ماده: ۲

رسانه‌های جمعی در جمهوری ازبکستان در زمینه بیان عقاید و نظرات خود آزادند، ولی فعالیت آنها باید منطبق با قانون اساسی کشور، این قانون و دیگر قوانین رسمی کشور باشد.

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی می‌توانند از رسانه‌های جمعی برای بیان افکار و عقاید خود بهره‌برداری نمایند.

رسانه‌های جمعی، دارای حق تحقیق و تفحص جهت کسب اطلاعات و اخبار، و انتشار آن می‌باشند و مسؤولیت درستی و صحت اخبار و اطلاعات منتشره نیز به عهده گردانندگان رسانه موردنظر خواهد بود.

سانسور در رسانه‌های جمعی جمهوری ازبکستان غیرمجاز است و هیچ سازمان و ارگانی حق ندارد رسانه‌های جمعی را ملزم نماید پیش از انتشار اطلاعات و گزارشات موردنظرشان، آن را به رویت و تأیید آن سازمان و یا ارگان خاص برسانند. همچنین هیچ سازمان و ارگانی مجاز نیست که رسانه‌های جمعی را وادار به تغییر و یا چشم‌پوشی از انتشار گزارشات و مقالات موردنظرش نماید.

ماده: ۴

بهره‌داری از رسانه‌های جمعی به عنوان ابزاری جهت مقاصد زیر ممنوع می‌باشد:

۱. سرنگونی خشونت‌آمیز نظام

قانونی کشور؛

۲. خدشه‌دار نمودن تمامیت ارضی

جمهوری ازبکستان؛

۳. تبلیغ جنگ ظلم و خشونت؛

۴. تحریک و تشدید خصومت‌های

قومی، نژادی و مذهبی؛

۵. حمایت از اقدامات جدایی‌طلبانه؛

۶. افشا اطلاعات طبقه‌بندی شده؛

لطمه زدن به حیثیت و آبروی

اشخاص توسط رسانه‌های جمعی، و

دخالت در زندگی شخصی و خصوصی

شهروندان بدون کسب اجازه از آنان،

ممنوع است.

رسانه‌های جمعی حق ندارند

اطلاعات مقدماتی مربوط به تحقیقات و

ماده: ۹

تمام افراد حقیقی و حقوقی در

جمهوری ازبکستان، حق ایجاد و تأسیس

نوعی از انواع رسانه‌های جمعی را خواهند

داشت.

■ جلوگیری از توزیع و انتشار محصول یک رسانه به هیچ‌عنوان

مجاز نیست، مگر با حکم معتبر دادگاه.

■ هیچ سازمان و ارگانی مجاز نیست که رسانه‌های جمعی را وادار به

تغییر و یا چشم‌پوشی از انتشار گزارشات و مقالات موردنظرش

نماید.

ماده: ۱۰

بخش سردبیری یک رسانه جمعی

زمانی می‌تواند فعالیت خود را آغاز نماید

که «گواهی ثبت» رسانه خود را دریافت

نموده باشد. مؤسس یک رسانه باید

درخواست‌نامه خود را جهت ثبت رسانه،

به سازمان صلاحیت‌داری که از سوی دولت

مشخص می‌شود تسلیم نماید. سازمان

مذکور نیز یک ماه فرصت خواهد داشت تا

درخواست نامه مزبور را بررسی نماید.

بازرسی‌های قانونی را بدون کسب اجازه از دادستان و دادیار مربوطه، علنی سازند.

پیش‌بینی و اعلام نتایج محاکمات قضایی

پیش از اعلام رأی و حکم دادگاه، همچنین

تلاش جهت تحت تأثیر قراردادن و اعمال

نفوذ در نتیجه و رأی محاکمات قضایی از

سوی رسانه‌های جمعی، ممنوع است.

ماده: ۷

اعضای شورای سردبیری از حق

جست‌وجو و تحقیق پیرامون حوادث

گوناگون، جمع‌آوری اطلاعات، و استفاده

از دستگاه‌های صوتی تصویری جهت تهیه

گزارش مستند برخوردارند. البته

فعالیت‌های آنها نباید روند تحقیقات

قانونی ارگان‌های صلاحیت‌دار و آیین

دادرسی محاکمات قضایی را مختل نموده

و یا تحت تأثیر قرار دهد.

ماده: ۱۱

درخواست‌نامه برای ثبت «رسانه

جمعی» باید شامل موارد زیر باشد:

۱. نام و مشخصات مؤسس رسانه؛

۲. نام رسانه، زبان انتشار و آدرس آن؛

۳. اهداف و وظایف رسانه؛

۴. مخاطبین احتمالی رسانه؛

۵. منابع مالی، زمان و ترتیب انتشار.

ماده: ۱۲

ادارات و مؤسسات دولتی برای انتشار روزنامه و خبرنامه، و مؤسسات علمی برای انتشار اطلاعات، اسناد و اوراقی که برای ادامه فعالیت آنها ضروری است، نیازی به دریافت «گواهی ثبت» ندارند.

ماده: ۱۳

سازمان صلاحیتداری که از سوی دولت برای بررسی درخواست نامه ثبت رسانه معین می‌شود، می‌تواند در موارد زیر با درخواست مذکور مخالفت نماید.
۱. اهداف و وظایف رسانه موردنظر مغایر با قانون اساسی جمهوری ازبکستان و این قانون باشد؛

■ در ایتالیا هر فردی که به قصد

جلوگیری از فروش یا انتشار

جریدهای، دست به تخریب و

نابودی نسخه‌های آن بزند، به

حبس از ۳ ماه تا ۳ سال، محکوم

می‌شود.

■ همین مجازات در مورد فردی که

با خشونت و تهدید از چاپ،

انتشار و پخش نشریات

جلوگیری کند، اعمال می‌شود.

۲. رسانه دیگری دقیقاً با همین عنوان، قبلاً به ثبت رسیده باشد؛

۳. رسانه موردنظر، پیش از آن و بنابر حکم دادگاه از فعالیت منع شده باشد و زمان ممنوعیت انتشار آن، هنوز به پایان نرسیده باشد؛

۴. مؤسس یا یکی از افراد مؤسس رسانه و یا ناشر آن در خارج از قلمرو جمهوری ازبکستان اقامت داشته باشد.

* در صورت مخالفت با درخواست ثبت یک رسانه از سوی سازمان مربوطه، درخواست‌کننده نامه‌ای را همراه با دلایل رد درخواست خود دریافت خواهد نمود.

ماده: ۱۴

انتشار یک رسانه، ممکن است

براساس تصمیم فرد مؤسس، حکم دادگاه و یا تصمیم سازمان ثبت‌کننده رسانه متوقف شود.

در صورتی که فرد مؤسس تصمیم به توقف انتشار رسانه گرفته باشد، شورای سردبیری می‌تواند با توجه به ماده ۹ همین قانون، با ارائه درخواست نامه‌ای به سازمان مربوطه، تقاضای ثبت مجدد همان رسانه را بنماید.

ماده: ۱۵

در صورت رد درخواست ثبت یک رسانه توسط سازمان صلاحیتداری که از سوی دولت معین خواهد شد، و یا دستور توقف فعالیت رسانه توسط همان سازمان، فرد مؤسس و یا شورای سردبیری می‌توانند به عنوان اعتراض به این اقدام، شکایتی را تسلیم دادگاه نمایند.

[...]

ماده: ۲۲

جلوگیری از توزیع و انتشار محصول یک رسانه به هیچ‌عنوان مجاز نیست، مگر با حکم معتبر دادگاه.

ماده: ۲۳

هیچ فرد و یا ارگانی حق ندارد شورای سردبیری یک رسانه را مجبور به انتشار مطلب خاصی نماید.

چنانچه مطلبی خلاف واقع از سوی رسانه‌ای منتشر شود، و دلیل آن اطلاعات غلط منتشرشده در اعلام‌نامه‌های رسمی دولتی، خبرهای مخبره شده از سوی خبرگزاری‌ها، و یا خبرهای دریافتی از سرویس‌های مطبوعاتی باشد، مسئولیتی متوجه سردبیر (مدیرمسئول) و یا خبرنگاران آن رسانه نخواهد بود. □

قانون مطبوعات در ایتالیا

قانون ۸ فوریه ۱۹۴۸

ماده ۱- براساس این قانون، تمامی

نوشته‌های چاپخانه‌ای یا در هر صورت و نوشته‌هایی که با ابزار مکانیکی یا شیمیایی فیزیکی تولید شده و به هر نحو منتشر و بیرون داده می‌شود، مطبوعات خوانده می‌شود.

[...]

ماده ۵- هیچ روزنامه یا گاهنامه‌ای پیش از ثبت در دبیرخانه دادگاهی که قصد فعالیت و انتشار در حوزه قضایی آن را دارد، نمی‌تواند فعالیت خود را آغاز کند.

برای ثبت آن به مدارک زیر نیاز است:

۱. اظهارنامه‌ای با امضای تأیید شده صاحب نشریه، مدیرمسئول یا معاون وی، به همراه نام و نشانی آنان و نام و نوع نشریه؛

۲. مدارک مربوط به گواهی تملک مشخصات ذکر شده در مفاد ۳ و ۴) در صورت لزوم، مدارکی دال بر نام‌نویسی در صنف (انجمن) خبرنگاران؛

۴. تصویر منشور و اساسنامه، هرگاه صاحب نشریه فرد حقوقی باشد.

رئیس محکمه یا یک قاضی مأمور از جانب وی، پس از بررسی و اطمینان از مهلت مدارک در عرض پانزده روز دستور ثبت روزنامه را در دفتر ثبت حوزه قضایی مربوطه صادر می‌کند. این دفتر ثبت در اختیار عموم می‌باشد.

ماده ۶- هرگونه تغییر در بندهای ماده ۵، می‌بایست در عرض پانزده روز به همراه مدارک مربوطه، مجدداً به دفتر ثبت دبیرخانه دادگاه ارائه می‌شود. صاحب نشریه موظف به انجام این عمل می‌باشد.

ماده ۷- هرگاه نشریه به مدت ۶ ماه پس از ثبت آن چاپ نشود یا وقفه‌ای بیش از یک‌سال در انتشار آن صورت بگیرد، اعتبار ثبت آن از بین می‌رود.

ماده ۸- مدیر یا فرد مسئول موظف است به‌طور رایگان در روزنامه، گاهنامه یا نشریه آژانس خبری، اظهارات یا اصلاحیه‌های افرادی که تصاویر، عقاید، اظهارات یا اعمال نسبت داده شده به خود

در نشریه را مغایر با شأن خویش یا حقیقت بدانند، به چاپ برسانند. البته این اظهارات و اصلاحیه‌ها نباید دارای محتویاتی باشند که قابل پیگیری قانونی است. چاپ این اظهاریه‌ها در روزنامه‌ها باید حداکثر به فاصله دو روز از درخواست چاپ آن، در ابتدای همان صفحه‌ای که خبر مربوط به این اظهارات قبلاً در آن نگاشته شده بود، صورت گیرد. چاپ اظهاریه یا اصلاحیه‌ها در گاهنامه‌ها باید حداکثر به فاصله ۲ شماره از هفته چاپ خبر مربوط به این اظهارات، صورت بگیرد. اظهارات و اصلاحیه‌ها باید به خبر مربوط به خود که قبلاً در نشریه آمده بوده، اشاره کند و در صورتی که از سی سطر تجاوز نکند به طور کامل به چاپ برسد. ویژگی‌های چاپی اظهارات (م: ریز و درشت بودن سطور) باید مانند خبر مربوط به آن باشد. هرگاه اظهاریه و اصلاحیه طی مهلت قانونی یا بنا بر شرایط ذکر شده در بندهای پیشین به چاپ نرسد، نویسنده آن می‌تواند (اگر نخواهد به بند دهم ماده ۲۱ استناد کند) طبق ماده ۷۰۰ مجمع‌القوانین مدنی از دادستانی تقاضای صدور فرمان چاپ آن را بکند. مجازات عدم رعایت اجبار چاپ اظهاریه‌ها، پرداخت جریمه‌ای نقدی بین ۳ تا ۵ میلیون لیر ایتالیا می‌باشد. حکم محکومیت نشریه و در صورت لزوم، اظهاریه چاپ نشده نیز، می‌بایست در آن به چاپ برسد.

ماده ۹- دادگاه هنگام اعلام حکم محکومیت نشریه، در هر صورت دستور چاپ این حکم به طور خلاصه یا کامل در همان نشریه را نیز صادر می‌کند. مدیرمسئول موظف است بنا بر بند ۱ ماده ۶۱۵ مجمع‌القوانین کیفری، به طور رایگان این حکم را در نشریه خود به چاپ برساند.

[...]

ماده ۱۱- مسؤولیت هرگونه خلاف مطبوعاتی، به جز فرد خلافکار، متوجه

صاحب نشریه و ناشر آن نیز، می‌باشد.
[...]

ماده ۱۳- مجازات هتک حرمت از افراد، حبس از ۱ تا ۶ سال و پرداخت جریمه نقدی بیش از ۵۰۰ هزار لیر ایتالیا می‌باشد.

ماده ۱۴- هرگاه نشریات و جراید متعلق به کودکان و نوجوانان، به هر نحوی به اخلاقیات آنان ضربه وارد آورده یا باعث تشویقشان به فساد، قتل یا خودکشی شوند، دستورالعمل‌های ماده ۵۲۸ مجمع‌القوانین کیفری شامل آنان می‌شود. همین دستورالعمل‌ها در مورد روزنامه‌هایی که اطفال مخاطب آنان است و در آنها تشریح یا نمایش حوادث پلیسی یا ماجراجویانه به صورت متداوم صورت گرفته و باعث تشویق خردسالان و نوجوانان به سوی بی‌نظمی اجتماعی و خشونت بشود نیز، صادق است.

ماده ۱۵- ماده ۵۲۸ مجمع‌القوانین کیفری در مورد نشریاتی که محتوای آنها شامل مطالب واقعی یا تحلیلی تکان‌دهنده و ناراحت‌کننده تا حدی که مخیل احساس اخلاقی یا نظم خانوادگی شده و یا باعث شیوع قتل و خودکشی گردد نیز، قابل اجرا است.

ماده ۱۶- هر فرد که بدون ثبت نشریه‌ای بنا بر ماده ۵ قانون حاضر، دست به چاپ و انتشار آن بزند، با حبس تا ۲ سال و پرداخت جریمه نقدی تا ۵۰۰ هزار لیر ایتالیا مجازات خواهد شد. همین مجازات در مورد فردی که در چاپ نشریه‌ای به نام سردبیر و چاپخانه آن اشاره نکند و یا به جعل آن پردازد، قابل اجرا است.

ماده ۱۷- به جز مواردی که در ماده پیش بدانها اشاره شد، هرگونه مطلب خلاف واقعیت یا عدم اشاره بدانچه در ماده ۲ ذکر شده، با جریمه نقدی تا یکصد هزار لیر ایتالیا قابل مجازات می‌باشد.

[...]

ماده ۲۰- هر فردی که به قصد جلوگیری از فروش یا انتشار جریده‌ای قانونی، دست به تخریب و نابودی نسخه‌های آن بزند، با حبس از ۶ ماه تا ۳ سال، قابل مجازات می‌باشد. همین مجازات در مورد فردی که با خشونت و تهدید از چاپ، انتشار و پخش روزنامه‌ها و جراید قانونی جلوگیری کند، قابل اجرا می‌باشد. هرگاه این اعمال توسط بیش از یک فرد در ملاء عام مانند دکه‌های روزنامه فروشی، مقر آژانس‌های خبری و غیره انجام شود، با مجازات شدیدتری روبرو خواهد شد.

ماده ۲۱- تشخیص و تصمیم‌گیری پیرامون جرایم مطبوعاتی در مواردی که دیوان جرایم جنایی تصمیم‌گیرنده نباشد، با دادگاه می‌باشد. انتقال محاکمه از دفتر قاضی مدنی به دادگاه دیگر مجاز نیست. محاکمه جرایم مطبوعاتی با روش محاکمه کیفری در مورد افرادی که در حین ارتکاب جرم دستگیر شده‌اند، اجرا می‌شود. قاضی می‌بایست حداکثر تا یک ماه پس از شکایت یا اعلام جرم، حکم خود را صادر کند. صلاحیت قضاوت پیرامون مواردی که در ماده ۸ بدانها اشاره شده با قاضی دادگاه مدنی می‌باشد. در این صورت می‌بایست موارد زیر رعایت شود:

۱. قاضی دادگاه مدنی باید حداکثر تا ۶۰ روز پس از اعلام جرم و شکایت رأی خود را صادر کند؛
۲. قاضی دادگاه تجدیدنظر باید حداکثر تا ۴۵ روز پس از انقضای مهلت تسلیم دلایل مراجعه به دادگاه تجدیدنظر رأی خود را صادر کند؛
۳. دادگاه استیناف باید حداکثر تا ۶۰ روز پس از انقضای مهلت، رأی خود را صادر کند. (در هر صورت متقاضی چاپ اصلاحیه در نشریه، می‌تواند به قاضی دادگاه مدنی مراجعه کرده و از وی تقاضا کند که به استناد به مفاد ۲۳۲ و ۲۱۹ مجمع‌القوانین کیفری، دستور چاپ فوری پاسخ و اصلاحیه مورد شکایت را برای مدیر نشریه، صادر کند). □